Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2026/3940

1.9.2026

ODPORÚČANIE RADY

z 10. júla 2026,

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Švédska

(C/2026/3940)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorými je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj zabrániť nadmerným deficitom verejných financií. V uvedenom nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.

(2) Komisia 25. novembra 2025 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej určila Švédsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([3]), odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada 21. apríla 2026 prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([4]) a 9. marca 2026 spoločnú správu o zamestnanosti a odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Odporúčanie Rady z 21. apríla 2026 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Sú v ňom identifikované tri transformačné požiadavky, a to inovácia, dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a bezpečnosť, ktoré sú kritickými piliermi udržateľného hospodárskeho rastu. Kompas konkurencieschopnosti od svojho uverejnenia poskytuje podklady pre prácu v rámci európskeho semestra, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi EÚ, a vytvára sa jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inováciu a odolnosť v celej Únii.

(4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) ([5]). Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom odporúčania pre jednotlivé krajiny sa museli zohľadňovať v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti. S blížiacim sa koncom trvania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je nevyhnutné naďalej zachovať a rozvíjať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.

(5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Švédska na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Švédsko dosiahlo pri plnení odporúčaní z roku 2025, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Švédska. Na základe uvedenej analýzy sa v tejto správe identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Švédsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Švédska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(6) Komisia vykonala v súvislosti so Švédskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Švédska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené 20. mája 2026 ([6]). Komisia 3. júna 2026 dospela k záveru, že vo Švédsku už neexistujú makroekonomické nerovnováhy. Pretrvávajú najmä zraniteľnosti súvisiace s trhom s nehnuteľnosťami a vysokou úrovňou súkromného dlhu, ale ich závažnosť sa v poslednom čase znížila. Hoci je švédska ekonomika vzhľadom na rozšírené využívanie hypoték s pohyblivou úrokovou sadzbou veľmi citlivá na vývoj úrokových sadzieb, ukázala sa ako odolná voči vyšším úrokovým sadzbám v rokoch 2022 a 2023, čo viedlo k poklesu cien nehnuteľností na bývanie. Odvtedy zostali ceny nehnuteľností na bývanie stabilné a zdá sa, že sú menej nadhodnotené ako predtým. Veľký sektor komerčných nehnuteľností vykazoval známky zlepšenej kapacity refinancovania v dôsledku zníženia úrokových sadzieb a lepšieho prístupu na kapitálové trhy. Dlh domácností ako podiel na HDP, ktorý od pandémie klesal, sa v roku 2025 stabilizoval a očakáva sa, že zostane stabilný. V budúcnosti môže nedostatok bývania v kombinácii so zmiernením požiadaviek na dlžníkov viesť k vyšším cenám nehnuteľností na bývanie a dlhu domácností. Banky sú naďalej silné, ziskové a podiel nesplácaných úverov je nízky. Nedávno boli prijaté určité opatrenia na zvýšenie flexibility trhu s nájomným bývaním a koncom roka 2025 bol upravený regulačný rámec pre stavebné povolenia. Účinné zvýšenie ponuky bývania a boj proti daňovým stimulom uprednostňujúcim nákup nehnuteľností na bývanie financovaný dlhom spolu s rozumným využívaním makroprudenciálnych opatrení by v budúcnosti pomohli ďalej tlmiť rast cien nehnuteľností na bývanie a trvalo znižovať dlh domácností. Európsky semester poskytne rámec na monitorovanie pokroku v oblasti reforiem bývania.

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) Rada 21. januára 2025 na základe posúdenia a odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Švédska ([7]). Plán sa vzťahuje na obdobie 2025 až 2028 a stanovuje sa v ňom rozpočtové obmedzenie v podobe maximálnej miery rastu čistých výdavkov na obdobie štyroch rokov. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 4,0 % v roku 2025, 4,4 % v roku 2026, 4,4 % v roku 2027 a 4,6 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k východiskovému roku 2023, a to 10,7 % v roku 2025, 15,5 % v roku 2026, 20,6 % v roku 2027 a 26,1 % v roku 2028.

(8) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu ([8]), pričom Európska rada tento návrh 6. marca 2025 uvítala. Členské štáty môžu stále požiadať o aktiváciu národnej únikovej doložky kedykoľvek do roku 2028, ak spĺňajú kritériá stanovené v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(9) Švédsko 30. apríla 2026 predložilo svoju výročnú správu o pokroku za rok 2026 ([9]) týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre túto krajinu v rámci európskeho semestra. V tejto výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Švédska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(10) Rast reálneho HDP v roku 2025 predstavoval 1,5 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 2,6 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 1,8 % v roku 2026 a o 2,2 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť v roku 2026 na úrovni 1,5 % a v roku 2027 na úrovni 1,8 %.

(11) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([10]), sa deficit verejných financií Švédska znížil z 1,5 % HDP v roku 2024 na 1,3 % v roku 2025. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 2,8 % HDP v roku 2026 a na úrovni 2,5 % HDP v roku 2027. Zvýšenie v roku 2026 je najmä odzrkadlením pomerne významných diskrečných fiškálnych výdavkov, najmä v oblasti obrany.

(12) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([11]), ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 reštriktívne, a to na úrovni 0,3 % HDP. Predpokladá sa, že v roku 2026 budú expanzívne, a to na úrovni 1,9 % HDP, a v roku 2027 reštriktívne, a to na úrovni 0,6 % HDP.

(13) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ([12]), verejný dlh Švédska vzrástol z 34,2 % HDP na konci roku 2024 na 35,1 % HDP na konci roku 2025. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 36,6 %, pričom do konca roka 2027 dôjde k ďalšiemu zvýšeniu na 37,7 %. Zvýšenie miery zadlženosti v roku 2026 je odzrkadlením najmä zvýšenia deficitu.

([7]) Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Švédska (Ú. v. EÚ C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) Oznámenie Komisie s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu, Brusel, 19. 3. 2025, C (2025) 2000 final.

([9]) Výročné správy o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

([11]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

([12]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

(14) Na základe údajov Eurostatu ([13]) dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu vo Švédsku v roku 2025 úroveň 2,9 % HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 budú na úrovni 3,8 % HDP ([14]).

(15) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. Od vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 Švédsko prijalo opatrenia fiškálnej politiky na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií na domácnosti a podniky. Patria medzi ne necielené zníženia spotrebných daní z benzínu a nafty, ktoré majú platiť do 30. septembra 2026 v prípade benzínu a 30. novembra 2026 v prípade nafty, a necielená *ex post* peňažná podpora domácnostiam na náklady na plyn a elektrinu, ktoré vznikli v januári a februári 2026. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na tieto opatrenia budú v roku 2026 predstavovať 0,2 % HDP ([15]). Ak by tieto opatrenia zostali v platnosti do konca roka 2026, podľa odhadov Komisie by fiškálne náklady, ktoré sú s nimi spojené, v roku 2026 predstavovali 0,4 % HDP.

(16) Podľa výpočtov Komisie sa čisté výdavky vo Švédsku zvýšili v roku 2025 o 2,2 % a kumulatívne za roky 2024 a 2025 o 8,2 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je nižší ako odporúčaná maximálna miera rastu. Ak vezmeme do úvahy roky 2024 a 2025 spolu, aj kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je nižšia ako odporúčaná maximálna miera rastu.

(17) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky vo Švédsku porastú v roku 2026 o 6,5 % a kumulatívne za roky 2024, 2025 a 2026 o 15,3 %. Predpokladaný rast čistých výdavkov v roku 2026 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,0 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024, 2025 a 2026 spolu, predpokladaná kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je nižšia ako odporúčaná maximálna miera rastu. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.

(18) Vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+), vo Švédsku prebieha rýchlejším tempom, než je priemer na úrovni EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité, aby sa zachovala súčasná dynamika a zároveň maximalizoval vplyv investícií v praxi. Švédsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Niektoré oblasti, ako je udržateľný rozvoj miest a obehové hospodárstvo, si však pri vykonávaní môžu vyžadovať ďalšiu pozornosť. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Švédsko identifikovalo vo svojom strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní ([16]).

([13]) Eurostat, výdavky verejnej správy podľa štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy (COFOG).
([14]) Vymedzenie výdavkov na obranu v rámci NATO sa líši od vymedzenia výdavkov na obranu v rámci COFOG. K rozdielom navyše môže dôjsť aj v dôsledku času zaznamenania výdavkov, najmä v prípade vojenského vybavenia, keďže pri vykazovaní v rámci NATO sa v súvislosti s časom zaznamenania výdavkov neuplatňujú vnútroštátne účtovné pravidlá.
([15]) Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).
([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

(19) Švédsko čelí niekoľkým výzvam súvisiacim s trhom s bývaním a vysokou úrovňou dlhu, so znižovaním emisií skleníkových plynov, zavádzaním obnoviteľných zdrojov energie v súvislosti s obmedzeniami kapacity elektrizačnej sústavy a prenosu, systémom vzdelávania a zhoršujúcimi sa vzdelávacími výsledkami žiakov, ako aj s nedostatkom požadovaných zručností, ktorý je najvýraznejší v prípade osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia a osôb s migrantským pôvodom.

(20) Švédsky trh s nájomným bývaním je prísne regulovaný a rozdelený medzi regulované byty s nájmami pod trhovou úrovňou a novšie bytové jednotky s nájmami zodpovedajúcimi trhovým cenám. Táto štruktúra spôsobuje dlhé čakacie lehoty na regulované byty, pričom mechanizmus ich prideľovania tým, ktorí ich najviac potrebujú, je obmedzený, a zároveň brzdí bytovú výstavbu a obmedzuje mobilitu pracovnej sily. Údaje o stavebných povoleniach potvrdzujú závažnosť poklesu aktivity v stavebníctve a poukazujú na stabilizáciu na nízkych úrovniach. Aby sa zabránilo prehlbovaniu rozdielov v ponuke bývania, bolo by potrebné zvýšiť výstavbu, najmä v mestských oblastiach, a zároveň vyvinúť úsilie o skrátenie priemerného času potrebného na zonáciu a vydanie povolenia, ktoré by nadväzovalo na nedávne úsilie v tejto oblasti a rozširovalo ho. Úroveň súkromného dlhu patrí medzi najvyššie v EÚ. Priaznivé daňové zaobchádzanie s hypotékami, najmä významná odpočítateľnosť hypotekárnych úrokov, naďalej poskytuje rozsiahle stimuly na poskytovanie úverov domácnostiam. Účinnými reformami by sa mohli znížiť stimuly na akumuláciu dlhu a zlepšiť cenová dostupnosť.

(21) Švédsko so svojimi súčasnými politikami nie je na dobrej ceste k dosiahnutiu cieľov EÚ na rok 2030 v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov. Emisie skleníkových plynov krajiny sa v roku 2024 zvýšili, a to najmä z cestnej dopravy a necestných pojazdných strojov. Tento nedostatok je predovšetkým odrazom nedávnych zmien v politikách vrátane nižších povinností primiešavania biopalív a znížených daní na kvapalné palivá, ktoré viedli k zvýšeniu emisií skleníkových plynov. Navyše sa zdá, že odstraňovanie uhlíka vo Švédsku zaostáva za cieľom EÚ na rok 2030 v oblasti využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva. Na dosiahnutie týchto cieľov by boli potrebné ďalšie politické opatrenia, napr. prostredníctvom zdaňovania palív a stimulov pre udržateľné obhospodarovanie lesov.

(22) Švédsko je naďalej členským štátom s najvyšším podielom obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie. Obmedzenia kapacity elektrizačnej sústavy a prenosu však bránia ďalšiemu využívaniu obnoviteľných zdrojov energie. Odstránenie týchto obmedzení je kľúčové, keďže sa očakáva, že konečná spotreba elektrickej energie vo Švédsku v období do roku 2045 výrazne vzrastie v dôsledku zvýšených potrieb elektrifikácie priemyslu a dopravy. Zlepšenie prístupu k nevyužitému potenciálu obnoviteľných zdrojov energie vo Švédsku by mohlo pomôcť prebiehajúcej elektrifikácii priemyslu na juhu krajiny a podporiť inovatívny a ekologický priemyselný rozvoj a dekarbonizáciu na severe krajiny.

(23) Súčasné postupy vydávania povolení bránia novým rozsiahlym projektom v oblasti čistého priemyslu a rozširovaniu kapacity Švédska v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Zdĺhavé a zložité postupy vytvárajú okrem iného investičnú neistotu a bránia zavádzaniu projektov v oblasti veternej energie na mori a na pevnine. Švédsku by prospelo, keby rozšírilo nedávno prijaté cielené miestne systémy náhrad a nadviazalo na ne a keby ďalej znížilo prekážky vyplývajúce z neefektívnych postupov vydávania povolení a práva veta obcí.

(24) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchlené riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania na rok 2026 adresované Švédsku.

(25) Hoci sú výsledky švédskych študentov v oblasti základných a digitálnych zručností nad priemerom EÚ, ich výsledky v oblasti vzdelávania sa pri základných zručnostiach od roku 2018 znížili. ([17]) Školský systém nezabezpečuje spravodlivosť, čo sa prejavuje podvýkonnosťou v oblasti základných zručností, ktorá je zvlášť vysoká v prípade študentov s migrantským pôvodom alebo zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, ktorí sa tiež častejšie koncentrujú v určitých školách. Študenti zo znevýhodneného prostredia sú taktiež nedostatočne zastúpení v súkromných školách, ktoré sú v priemere pri hodnotení zhovievavejšie a ktorých žiaci tak majú väčšiu šancu uchádzať sa o ďalšie štúdium. Významný podiel študentov dokončuje povinnú školskú dochádzku s príliš nízkym alebo neúplným hodnotením, v dôsledku čoho nespĺňajú požiadavky, aby mohli priamo pokračovať v národnom programe vyššieho sekundárneho vzdelávania. Nedostatok kvalifikovaných učiteľov, najmä v školách a inštitúciách vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve s vysokým počtom znevýhodnených žiakov, predstavuje riziko pre kvalitu a spravodlivosť vzdelávacieho systému a ešte viac prispieva k zhoršujúcim sa výsledkom vzdelávania. Švédsku by prospelo, keby nadviazalo na nedávne reformné návrhy, ktorých cieľom je riešiť základné príčiny nepriaznivých trendov v oblasti spravodlivosti a výkonnosti.

(26) V určitých odvetviach a povolaniach, ako sú povolania v oblasti zdravotnej starostlivosti, IT a vzdelávania, napriek snahám naďalej pretrváva nedostatok pracovnej sily a zručností, ktorý sa ešte viac prehlbuje v dôsledku nesúladu medzi vzdelávaním a odbornou prípravou a požiadavkami trhu práce. Táto situácia má negatívny vplyv na konkurencieschopnosť Švédska a vedie k vzniku štrukturálnej nezamestnanosti. V niekoľkých regiónoch, napríklad v riedko osídlených oblastiach na severe krajiny, je nedostatok pracovnej sily, zatiaľ čo v iných regiónoch je situácia opačná, čo poukazuje na potrebu zlepšiť mobilitu pracovnej sily a zlepšiť verejné služby a infraštruktúru, aby sa pracovníci mohli presťahovať do regiónov, v ktorých dostupné pracovné príležitosti lepšie zodpovedajú ich zručnostiam. Napriek rastúcej účasti na odbornom vzdelávaní a príprave (OVP) Švédsko naďalej čelí výzvam v oblasti prispôsobovania sa potrebám trhu práce, pričom percentuálny podiel absolventov na pracovných pozíciách, ktoré zodpovedajú ich vzdelaniu a odbornej príprave, klesá. Vplyv opatrení prijatých na zabezpečenie rýchlejšej integrácie osôb zo zraniteľných skupín, najmä osôb zo znevýhodneného prostredia a osôb s migrantským pôvodom, do trhu práce bol doteraz obmedzený a Švédsko má naďalej najvyššiu mieru nezamestnanosti v EÚ v prípade osôb narodených mimo EÚ. Nižšia úroveň dosiahnutého vzdelania a obmedzené zručnosti osôb zo zraniteľných skupín ešte viac znižujú ich zamestnateľnosť.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Švédsko v rokoch 2026 a 2027 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť, aby boli v prípade čistých výdavkov dodržané maximálne miery rastu odporúčané Radou 21. januára 2025 vzhľadom na značnú odchýlku vo vzťahu k odporúčanému stropu čistých výdavkov, ktorú Komisia predpokladá na rok 2026. Posilniť obrannú pripravenosť a súčasne zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby a efektívnosť výdavkov, ako aj postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržiavať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni. Zabezpečiť, aby opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ.

2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania programov politiky súdržnosti, vo vhodných prípadoch na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority dohodnuté v kontexte strednodobého preskúmania a na flexibility stanovené v rámci politiky súdržnosti.

3. Zlepšiť efektívnosť trhu s bývaním, a to aj zavedením reforiem na trhu s nájomným bývaním. Stimulovať investície do bytovej výstavby a odstrániť štrukturálne prekážky s cieľom zmierniť nedostatok, najmä v mestských oblastiach. Znížiť stimuly na akumuláciu dlhu, napr. odstránením alebo znížením daňovej odpočítateľnosti hypotekárnych úrokov.

4. Zabezpečiť dosiahnutie cieľov zníženia a odstraňovania emisií skleníkových plynov, a to najmä znížením emisií z cestnej dopravy. Rozšíriť a modernizovať energetické prenosové siete. Urýchliť a zefektívniť postupy vydávania povolení na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, najmä pokiaľ ide o veternú energiu na mori a veternú energiu na pevnine, a zabrániť zrušeniu povolení.

([17]) Podľa výsledkov hodnotenia PISA.

5. Zlepšiť výsledky vzdelávania, najmä študentov zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia a študentov s migrantským pôvodom, riešiť nedostatok kvalifikovaných učiteľov a zabezpečiť spravodlivosť školského systému. Rozvíjať zručnosti pracovnej sily a riešiť nedostatok požadovaných zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami prostredníctvom cielených opatrení v príslušných oblastiach politiky vrátane aktívnej politiky trhu práce a podpory a stimulov na zlepšenie integrácie, a to najmä osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia a osôb s migrantským pôvodom do trhu práce.

V Bruseli 10. júla 2026

Za Radu

predseda

S. HARRIS